Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

4 o

Aarsberetning

for

Arendals off. skole

for den høiere almendannelse

for skoleaaret 1900—1901.

Arendal.
Arendals bogtrykkeri.
1901.

Aarsberetning

for

Arendals off. skole

for den høiere almendannelse

for skoleaaret 1900—1901.

Arendal.
Arendals bogtrykkeri.
1901.

I. Skolens forstanderskab.

Byfoged Gottfr. Klem, tilforordnet 1/1 97.
Rektor G. A. Gjessing, formand.
Sogneprest Joh. Irgens, gjenvalgt 27/12 1900.
Konsul Morten Kallevig, — 4/1 98.
Læge Chr. Holstad, — 4/1 98.

II. Lærerpersonalet.

1. Rektor Gustav Antonio Gjessing, f. 1835, udnævnt 1880.
2. Overlærer Julius Oscar Salvesen, f. 1831, udn. 1860.
3. — Andreas Blomhoff Jensen, f. 1839, udn. 1900.
4. — Ingebret Suleng, f. 1852, udn. 1900.
5. Adjunkt Jørgen Johan Elligers, f. 1830, udn. 1876.
6. — Amund Bredesen Larsen, f. 1849, udn. 1883.
7. — Jon Kristian Kleven, f. 1852, udn. 1885.
8. — Peder Theodor Opsahl, f. 1854, udn. 1/7 1898.
9. — Mads Larsen Kolle, f. 1857, udn. 1/7 1898.
10. — Odin Kastor Augdahl, f. 1853, udn. 1900.
11. — Tobias S. Holmesland, f. 1858, udn 1900.
12. Klasselærer Ole Johnsen, f. 1838, ans. 1865.
13. — Anders Laastad, f. 1862, ansat 1/1 1898.
14. Gymnastiklærer, kaptein Fredrik Ditlev Gunvaldsen, f. 1869 ans. 1/7 1899.
15. Sanglærer, organist Alfred Theodor Olsen, f. 1858, ans. 1886.
16. Sløidlærer Michael Eriksen, f. 1863, ans. 4/9 97.

Under adj. *Klevens* sygdomsforfald besørgedes hans undervisning ved stud. philol. *Terland* fra 20de aug. til 30te sept. 1900.

Under kapt. *Gunvaldsens* forfald paa grund af sygdom i hjemmet besørgedes gymnastikundervisningen et par uger fra 8de febr. 1901 af kapt. *Omholt.*

Tredie forberedelsesklasse inddroges fra $^{30}/_{6}$ 1900.

III. Disciplenes antal m. m.

a. Disciplenes antal i hver af skolens afdelinger kvartalsvis.

		3die kvart. 1900.	4de kvart. 1900.	1ste kvart. 1901.	2det kvart. 1901.
Forberedelses-afdeling	4.	30	30	30	29
—	5.	20	21	21	20
Middelskolen	I.	31	30	29	29
	II. a b	29	29	29	28
	III. a b	31	32	34	34
	IV.	30	30	30	30
		— 171	— 172	— 173	— 170
Latin-gymnasium	I.	7	7	7	7
	II.	5	5	5	5
	III.	8	8	8	8
		— 20	— 20	— 20	— 20
	Samlet antal	191	193	193	190

b. Aldersforholdet mellem de forskjellige klasser.

a. Gjennemsnitsalderen ved begyndelsen af skoleaaret.

b. Normalalder.

	a.	b.
4de forb.kl.	9	9
5te —	$10^{9}/_{12}$	10
Middelskolens I	$11^{5}/_{12}$	11
II	$12^{7}/_{12}$	12
III	$13^{7}/_{12}$	13
IV	$14^{4}/_{12}$	14
Gymnasium I	$15^{2}/_{12}$	15
II	$17^{1}/_{12}$	16
III	$17^{2}/_{12}$	17

c. Disciplenes fordeling efter hjemstavn, by eller landdistrikt:

Fra Arendals by:	i den off. skole	118
Fra landsognene:	i den off. skole	78
	Samlet antal	196

IV. Fagfordeling.

Rektor.

Oldnorsk	i III Gkl.	1	time	
—	i II „	2	—	
Græsk	i III „	7	—	
Historie	i „ „	3	—	
Norsk	i I „	4	—	
			—	17 timer.

Overlærer Salvesen.

Mathematik	i II Mkl.	5	timer
—	i I „	5	—
Naturkundskab	i IV „ a	3	—
—	i „ „ b	3	—
—	i III „ a	2	—
—	i „ „ b	2	—
—	i II „	2	—
—	i I „	3	—
			25 timer.

Overlærer Jensen.

Latin	i III Gkl.	9	timer
—	i II „	7	—
Græsk	i II „	6	—
Historie	i III Mkl. a	3	—
			25 timer.

Overlærer Suleng.

Mathematik	i III Gkl.	3	timer
—	i II „	3	—
—	i I „	4	—
—	i IV Mkl. a	5	—
—	i „ „ b	5	—
Naturfag	i I Gkl.	4	—
			24 timer.

Adjunkt Elligers.

Religion	i III Gkl.	2	timer
—	i II —	1	—
—	i I —	1	—
—	i IV Mkl. a	1	—
—	i „ „ b	1	—
—	i III „ a	2	—
—	i „ „ b	2	—
—	i II „	2	—

Norsk i I Mkl.	5 timer	
Historie i II „	2 —	
— i I „	3 —	
Skrivning i 4de forb.kl.	4 —	
		26 timer.

Adjunkt Larsen.

Norsk i IV Mkl. a.	4 timer	
— i „ „ b.	4 —	
— i III „ a.	4 —	
— i „ „ b.	4 —	
— i II „	4 —	
		20 timer.

Adjunkt Kleven.

Norsk i III Gkl.	3 timer	
— i II „	2 —	
Engelsk i III „	2	
— i II „	3 —	
— i I „	4 —	
Fransk i I „	4 —	
Historie i II „	3 —	
— i I „	3 —	
		24 timer.

Adjunkt Opsahl.

Engelsk i II Mkl.	5 timer	
Historie i IV „ a	3 —	
— i „ „ b.	3 —	
— i III „ b.	3 —	
Geografi i I Gkl.	1 —	
— i IV Mkl. a.	2 —	
— i „ „ b.	2 —	
— i III „ a.	2 —	
— i „ „ b.	2 —	
— i II „	2 —	
— i I „	2 —	
		27 timer.

Adjunkt Kolle.

Tysk	i	IV	Mkl.	a	5	timer	
—	i	„	„	b	5	—	
—	i	III	„	a	5	—	
—	i	„	„	b	5	—	
—	i	II	„		5	—	
							25 timer

Adjunkt Augdahl.

Mathematik	i	III	Mkl.	a	5	timer	
—	i	„	„	b	5	—	
Tegning	i	I	Gkl.		2	—	
—	i	IV	Mkl.	a	2	—	
—	i	„	„	b	2	—	
—	i	III	„	a	2	—	
—	i	„	„	b	2	—	
—	i	II	„		2	—	
—	i	I	„		2	—	
—	i	5te	forb.kl.		2	—	
—	i	4de	„		1	—	
							27 timer.

Adjunkt Holmesland.

Engelsk	i	IV	Mkl.	a	5	timer	
—	i	„	„	b	5	—	
—	i	III	„	a	5	—	
—	i	„	„	b	5	—	
Fransk	i	III	Gkl.		2	—	
—	i	II	„				
Tysk	i	I	„		3	—	
							25 timer.

Klasselærer Johnsen

Norsk	i 5te forb.kl.	6	timer
—	i 4de „	8	—
Geografi	i 5te „	2	—
Naturkundskab	i 5te „	2	—
Regning	i „ „	5	—
—	i 4de „	4	—
			27 timer.

Klasselærer Laastad.

Religion	i I Mkl.	2	timer
—	i 5te forb.kl.	3	—
—	i 4de „	3	—
Tysk	i I Mkl.	6	—
Historie	i 5te forb.kl.	2	—
—	i 4de „	2	—
Geografi	i „ „	3	—
Skrivning	i II Mkl.	1	—
—	i I „	2	—
—	i 5te forb.kl.	3	—
			27 timer.

Kapt. Gunvaldsen.

Gymnastik	i I—III Gkl. & IV Mkl. a	3	timer
—	i I Gkl. & IV Mkl. a & b	1	—
—	i IV Mkl. b & III Mkl. a & b	3	—
—	i II & I Mkl.	3	—
—	i 5te & 4de forb.kl.	2	—
			12 timer.

Organist Olsen.

Sang	i III Mkl. a	1	time
—	i „ „ b	1	—
—	i II „	1	—
—	i I „	1	—
—	i 5te forb.kl.	1	
—	i 4de —	1	—
			6 timer.

Sløidlærer Eriksen.

Haandgjerning	i IV Mkl. a	2	timer
—	i „ „ b	2	—
—	i III „ a & b	2	—
—	i II „	2	—
—	i I „	2	—
—	i 5te forb.kl.	2	—
			12 timer.

Overtallige elever fra III Mkl. a & b (a)... 2 timer om efterm.
— — „ „ „ „ (b)... 2 — „ —

Som klasseforstandere fungerede:

Laastad	i 4de forb.kl.
Johnsen	i 5te —
Elligers	i I Mkl.
Salvesen	i II „
Augdahl	i III „ a.
Kolle	i „ „ b.
Holmesland	i IV „ a.
Suleng	i „ „ b.
Kleven	i I Gkl.
	i II „
Jensen	i III „

V. Timefordelingen.

	Forb.afdel.		Middelskolen.				Gymnasiet.			
	4	5	I	II	III	IV	I	II	III	
Religion	3	3	2	2	2	1	1	1	2	
Modersmaal &	8	6	5	4	4	4	4	2	3	
Oldnorsk								2	1	
Tydsk			6	5	5	5	3			
Engelsk				5	5	5	4			
Latin								10	9	II & III Gkl. komb. i 3 t.
Græsk								7	7	II & III » — i 1 t.
Fransk[1] *valgfrit*							4	2	2	II & III » — i 2 t.
Historie	2	2	3	2	3	3	3	3	3	
Geografi	3	2	2	2	2	2	1			6 t.
Naturkundskab		2	3	2	2	3	4			
Mathemat. fag	4	5	5	5	5	5	4	3	3	
Tegning	5	2	2	2	2	2	2			
Skrivning		3	2	1						
Gymnastik	2	2	3	3	3	4	4	3	3	
Haandgjerning		2	2	2	2	2				
Sang	1	1	1	1	1					
Sum	28	30	36	36	36	35	34	33	33	

[1]) De disciple, der i ***gymnasiet*** efter gml ordn. (i II og III Gkl. istedenfor Fransk vælger Engelsk, læser dette sprog i 3 ugentlige timer i kl. II og kl. III. Læses Engelsk ***foruden*** Fransk, anvendes dertil 2 ugentlige timer i de samme klasser.

Fritagne for sang har været i I Mkl. 5, II 3, III 9 = 17.
— - gymnastik har været i 5te forb.kl. 1, I Mkl. 4, II 6, III 4, IV 3 II Gkl. 1.

VI. Undervisningen.

Forberedelsesafdelingens kl. 4—5 og Mkl. I—IV.

Religion.

4de forb Vogts lille bibelhistorie læst og repeteret. Katekismens 5 parter (uden Luthers forklaring). Salmer efter Landstads salmebog. Bibellæsning.

5te forb. Bruns og Platous bibelhistorie fra begyndelsen til „Forfaldstiden". Katekismens 4 første parter med Luthers forklaring. Salmer efter Landstad. Bibellæsning.

I Mkl. Bruns og Platous bibelhistorie „det gamle testamente". Katekismens 5 parter repeteret. Af Sverdrups forklaring læst og repeteret fra begyndelsen til „den 2den artikel". Salmer efter Landstad. Bibellæsning.

II Mkl. Af bibelhistorien er læst fra „Jesu liv" til „Jesu lidelse og død". Af forklaringen er læst fra 2den artikel til 4de part. Af katekismen repeteret samtlige tekstord og Luthers forklaring til 1ste part og 1ste artikel. Endel salmer.

III Mkl. a. Af bibelhistorien læst fra „Jesu lidelse og død" og ud; derpaa det hele repeteret. Af forklaringen læst de to sidste parter; derefter repeteret i sin helhed.

III Mkl. b. Som i a.

IV Mkl. a. Platous kirkehistorie.

IV Mkl. b. Platous kirkehistorie.

Norsk.

4de forb. Læsning og gjenfortælling af stykker i Eriksens og Paulsens læsebog 2den del. Ordklasserne og sætningsdelene er gjennemgaaede i forbindelse med analyse. Afskrift én à to gange ugentlig, diktat én gang. Nogle digte er lært udenad.

5te forb. Læsning og analyse efter Eriksens og Paulsens læsebog 3die del. Enkelte digte efter samme læsebog. Diktat og gjenfortælling 2 timer ugentlig

I Mkl. Læsning efter Eriksens og Paulsens læsebog III. Enkelte digte. Formlæren efter Hofgaards lille grammatik. Skriftlige gjenfortællinger og diktat 2 gange ugentlig.

II Mkl. Læsning efter Pauss og Lassens læsebog III, 1; alle landsmaalsstykker læste. I Hofgaards grammatik læst indtil sætningslære. Analyse i læsebogen, i regelen kun i dele af timerne. Gjenfortællinger eller lignende hveranden uge.

III Mkl. a. Læsning efter Pauss og Lassens læsebog III, 2, deriblandt alle landsmaalsstykker, tildels med mundtlig gjengivelse. Analyse efter læsebogen, sædvanlig kun i dele af timerne. Hofgaards grammatik læst ud. De mere selvstændige udarbeidelser, som i dette skoleaar er skrevne, er følgende: 1. Fortæl om bierne og deres levevis. 2. Fortæl om Mikkel ræv og hans færd. 3. En smuk septemberdag. 4. En Tycho Brahes dag. 5. Af skade bliver man klog. 6. Vaaren og de arbeider, den giver anledning til. 7. En tiøre fortæller sin historie. 8. Fortæl om vort lands vigtigste rovdyr. 9. Granen. 10. Æbletræet. 11. Vor by. 12. Vore vilde bærsorter. 13. Hvorledes fisken fanges. 14. Fortæl om vore trækfugle. 15. Jernet.

III Mkl. b. Som i a.

IV Mkl. a. Læsning efter Pauss og Lassens læsebog III, 3 samt alle landsmaalsstykker i III, 1 og 2; tildels med mundtlig gjengivelse. Analyse i regelen kun i dele af timerne. Hofgaards grammatik repeteret. Følgende opgaver er skrevne: 1. Hunden og dens egenskaber. 2. Et brev. 3. Glasset, dets fabrikation og anvendelse. 4. Ild og vand. 5. Norges fiskerier. 6. En

sammenligning mellem sanserne. 7. Nytten af vore skove. 8. Kuldens nytte og skade. 9. For og imod krig. 10. Sammenligning mellem bylivet og landlivet. 11. Fortæl om vinden og dens nytte for menneskene. 12. Olav den hellige. 13. En søndagseftermiddag paa mit hjemsted. 14. Fortæl om menneskenes arbeide for at frembringe kornet og lave brød deraf. 15. Sammenlign østlandets og vestlandets naturforhold og næringsveie. 16. Guld og jern. 17. Fortæl om de steder i byens omegn, som fornemmelig giver os anledning til lege og fornøielser.

IV Mkl. b. Som i a.

Tysk.

I Mkl. Knudsens og Kristiansens lærebog i tysk for begyngere læst og repeteret pag. 1—96.

II Mkl. Af Knudsens og Kristiansens læsebog læst fra pag. 96 (Konjunktiv) ud. Derefter Voss' „Deutsches Lesebuch 2te aufl. pag. 1—56 med forbigaaelse af nr. 46—47. Af Hoffgaards grammatik gjennemgaaet formlæren og enkelte syntaktiske regler. Stile en gang ugentlig, dels efter elementærbogen, dels efter Kristiansens retroversionsøvelser.

III Mkl. a. Voss' „Deutsches Lesebuch", 2te aufl. pag. 30—116, deraf ca 35 sider statarisk af det autoriserede eksamenspensum. Af Hoffgaards grammatik formlæren (repetition) og kasuslæren. Stile en gang ugentlig efter Kristiansens retroversioner.

III Mkl. b. Som i a.

IV Mkl. a. Af Voss' „Deutsches Lesebuch" læst nyt ca. 100 sider; deraf statarisk nr. 91, 94—96, 99, 110, 119—120, 137—139, 141, 143, 147, 151—152, 166—167, 171—172. Derefter er hele det statariske pensum efter Voss' udvalg repeteret. Af Hoffgaards „Kortfattet tysk grammatik" gjennemgaaet det vigtigste af formlæren og syntaksen. Stile — afvekslende hjemmestil og ekstemporalstil — en gang ugentlig efter Bjørseth „Frie stile".

IV Mkl. b. Som i a.

Engelsk.

II Mkl. Brekkes lærebog for begyndere. Udtaleøvelserne fra side 1—5 læst og repeteret. Derefter læst og repeteret fra side 12—62. Af dette pensum er størsteparten af samtalerne og endel af de sammenhængende stykker lært udenad. Samme lærebogs grammatik læst og repeteret. Skriftlige øvelser: Afskrift, diktat og stil.

III Mkl. a. Af Brekkes „Ny engelsk læsebog for middelskolen" lært udenad no. 1, 3, 5, 7, 9, 15, 21, 22, 23, 29, 30, 31 (3 og 6), 32, 33. Mere kursorisk no. 2, 4, 6, 8, 16, 24, 25, 27, 34.

Af Herrestads grammatik læst og repeteret ordføiningslæren. Diktat eller gjenfortælling hver uge.

III Mkl. b. Som i a.

IV Mkl. a. Af Brekkes „Ny engelsk læsebog for middelskolen" lært udenad no. 26, 31 (1—3 og 6), 33, 37, 46, 50 (2—4 og 6), 56, 59, 62, 63, 66. Desuden er 30 à 40 sider læst mere kursorisk.

Herrestads grammatik repeteret. Gjenfortælling hver uge; af og til diktat.

IV Mkl. b. Som i a.

Historie.

4de forb. Af Eriksens lille verdenshistorie er læst og repeteret til første korstog.

5te forb. Eriksens verdenshistorie læst fra korstogene ud, hvorefter forrige klasses pensum repeteret.

I Mkl. Ræders historie fra begyndelsen til pag. 77 (Tyskland 843).

II Mkl. Ræders historie fra „Lensvæsenet" til „Luther".

III Mkl. a. Ræders „Lærebog for middelskolen" fra Ludvig den 14de og ud, læst og repeteret.

III Mkl. b. Som i a.

IV Mkl. a. Ræders „Lærebog for middelskolen" repeteret, de vanskeligere partier to gange.

IV Mkl. b. Som i a.

Geografi.

4de forb. Af Christensens „Udtog af geografien“ læst og repeteret fra Europa til Asien.

5te forb. Af Christensens „Udtog af geografien“ er læst fremmede verdensdele samt repeteret hele bogen.

I Mkl. Af Haffners geografi for middelskolen læst og repeteret klassens pensum i Norges geografi samt indledning og oversigt over Europa.

II Mkl. Af Geelmuydens geografi udg. af Arstal læst og repeteret Europas lande fra Mellemeuropa til Norden.

III Mkl. a. Efter samme lærebog læst og repeteret England, de skandinaviske lande og indledningen.

III Mkl. b. Som i a.

IV Mkl. a. Hele lærebogen repeteret, enkelte partier to Gange.

IV Mkl. b. Som i a.

Naturkundskab.

5te forb. Uden lærebog er gjennemgaaet de vigtigste hvirveldyr.

I Mkl. Hvirveldyr til fiske gjennemgaaet efter Sørensens naturhistorie. Plantelære, Hoffstads lærebog, forevisning, beskrivelse og indsamling af ca. 20 planter.

II Mkl. Fra fiske og ud bogen efter Sørensens lærebog. Plantelære, Hoffstads lærebog, systematik paabegyndt; ca. 40 planter indsamlede i herbariet.

III Mkl. a. Klassens pensum i dyre- og plantelære repeteret efter Sørensens og Hoffstads lærebøger. Herbariet fuldført.

Fysik efter M. Andresens lærebog til tryk i vædsker.

III Mkl. b. Som i a.

IV Mkl. a. Fysik efter M. Andresens lærebog læst og repeteret. Sundhedslære af A. Utne, 4de udgave, gjennemgaaet til „vor bolig“.

IV Mkl. b. Som i a.

Mathematik.

4de forb. Nicolaisens regnebog, 1ste hefte, gjennemgaaet. Det metriske system indøvet.

5te forb. Nicolaisens regnebog, 2det hefte, decimalbrøk indøvet og benævnte tal repeteret.

I Mkl. Nicolaisens regnebog, 2det hefte, brøk repeteret. Efter Ole Johannesens regnebog, 3die hefte, er enkelt reguladetri indøvet. Jevnlige øvelser i hovedregning.

Simple konstruktioner efter Getz's lærebog, 1ste hefte.

II Mkl. Ole Johannesens regnebog, 3die hefte, reguladetri og procentregning.

Ole Johannesens arithmetik til division. Eliassens geometri, med enkelte forbigaaelser, til firkanter med parallele sider.

III Mkl. a. Efter Ole Johannesens regnebog, 3die hefte, procent-, rente-, delings- og blandingsregning.

Ole Johannesens arithmetik fra tals delelighed til ligninger af 1ste grad med flere ubekjendte.

Eliassens plangeometri fra parallele linjer til retlinjede planfigurers fladeindhold.

III Mkl. b. Som i a.

IV Mkl. a. Det resterende af middelskolens pensum læst, og det hele pensum repeteret. Opgaveregning dels hjemme og dels paa skolen.

IV Mkl. b. Som i a.

Skrivning.

4de forb. 1ste, 2det, 3die og 4de hefte af Hj. Nielsens skrivebøger.

5te forb. Christies skrivebøger, 2det—5te hefte.

I Mkl. Hjalmar Nielsens skrivebøger, 4de—6te hefte.

II Mkl. Hj. Nielsens skrivebøger, 5te og 6te hefte.

III—IV Mkl. har to gange om maaneden skrevet prøveskrift.

Tegning.

4de forb. Retlinjede figurer efter optegning paa tavlen.

5te forb. Ret- og krumlinjede figurer efter optegning paa tavlen og efter lettere vægplancher.

I Mkl. Harald Petersens tegneapparat, pl. I—XIV.

II Mkl. Harald Petersens tegneapparat samt frihaandstegninger ved middelskole-examen.

III Mkl. a & b. Perspektivtegning efter det normerede sæt klodser og efter brugsgjenstande.

IV Mkl. a & b. Fortsat perspektivtegning: sammenstilling af flere klodser og brugsgjenstande.

Haandgjerning.

5te forb. H. K. Kjenneruds sløidtegninger 1ste, 2det og 3die trin.

I Mkl. H. K. Kjenneruds sløidtegninger 4de og 5te trin.

II Mkl. H. K. Kjenneruds sløidtegninger 6te trin.

III Mkl. a & b. H. K. Kjenneruds sløidtegninger 6te og 7de trin.

IV Mkl. a & b. H. K. Kjenneruds sløidtegninger 7de—10de trin.

Gymnastik.

4de—5te forb. Bentzens tabeller I—VI.

I—III Mkl. Bentzens tabeller VII—XVI.

IV Mkl. & I—III Gkl. Bentzens tabeller XVI—XXIV.

Til skarpskydningsøvelser har der ikke i indeværende skoleaar været anledning.

Sang.

4de forb. Behrens sanglære for folkeskolen, 1ste trin.
5te forb. Behrens sanglære for folkeskolen, 2det trin.
I Mkl. Behrens sanglære for folkeskolen, 2det trin.
II Mkl. Behrens sanglære for folkeskolen, 3die trin.
III Mkl. Behrens sanglære for folkeskolen, 3die trin.
Samtlige klasser undt. 4de forb.: Hagenes sangbog.
Do. do. salmebog.

Gymnasiet.

Religion.

I. Af „Bibellæren af Klaveness“ er gjennemgaaet omtrent 40 sider. Af Kirkehistorien gjennemgaaet enkelte vigtigere afsnit af oldtiden og middelalderen.

II. Fra „den romerske kontrareformation“ i Nissens kirkehistorie og ud, samt 8 kapitler af Mathæi evangelium.

III. Nissens kirkehistorie repeteret; hele Mathæi evangelium.

Norsk.

I. Literaturlæsning: B. Pauss' og H. Lassens læsebog i modersmaalet for gymnasierne, IV, 1.

Literaturhistorisk oversigt over N. F. S. Grundtvigs liv og virksomhed (og A. G. Oehlenschläger). Oplæsning af andre literaturprøver med biografiske oplysninger fra dansk literatur i 19de aarhundrede.

Nygaard: Sproget i Norge gjennemgaaet.

Stile: 1. Fortæl i brevform, hvorledes du tilbragte din sommerferie. 2. Beskrivelse og skildring af Arendals omegn. 3. Høsten kommer. 4. Havets betydning for Norge. 5. Hvilken betydning har det for et folk at bevare sine historiske minder. 6. Til hvilke idrætter eller legemlige øvelser opfordres ungdommen ved vort lands beskaffenhed, og hvorledes kommer de til gavn i livet? 7. Hvorfor bør vi frede om vort fædrelands skove? 8. Hvorfor læser vi historie? 9. Hvortil nytter færdighed i fremmede sprog? 10. Høflighed. 11. Hvad gjør bogtrykkerkunstens opfindelse til en verdenshistorisk begivenhed? 12. Livet som en reise. 13. Havet adskiller og forbinder. 14. Mennesket i kamp med naturen. 15. Enhver er sin egen lykkes smed. 16. Alexander den store, hans verdenshistoriske betydning. 17. Skildring af norsk kystliv.

(Landsmaal). Af Lesebok for høgre skuler v. A. Garborg og I. Mortensen, 2det oplag, er læst landsmaalsprøverne A og B væsentlig af Iv. Aasen og Vinje samt bygdemaalsprøverne fra Akershus og Jarlsberg.

II. Literaturlæsning efter Pauss og Lassens læsebog IV, 1 og 2. Af Broch og Seips literaturhistorie fra „Ludvig Holberg og hans samtid“ og bogen ud. Følgende stile er skrevne: 1. Fordele og behageligheder ved at bo ved søen. 2. De vigtigste betingelser for, at et menneske skal komme frem i verden og skabe sig en selvstændig stilling. 3. Et høstbillede. 4. Hvorfor kunde Karl den stores rige ikke holdes sammen? 5. Hvorfor har uvenner saa ofte vanskelig for at forsones? 6. For eller imod luxus. 7. Hvilken betydning har et godt landsforsvar? 8. Legemlige idrætters betydning. 9. Hvilken betydning har gode samfærdselsmidler saavel for folkenes materielle som for deres aandelige liv? 10. Hvilken forbindelse er der mellem de materielle livsvilkaar og aandeligt fremskridt? 11. Hvad er det, som især karakteriserer den periode, som man kalder renæssancetiden? 12. Hvorfor laa franskmændene under for tyskerne i krigen fra 1870—1871? 13. Hvorledes kan man faa tid til alting? 14. De geografiske forholdes indflydelse paa kulturens udvikling. 15. (Examensstil) Hvad er det, som i den senere tid har gjort Norges navn saa kjendt udover den civiliserede verden?

(Oldnorsk). Af Nygaards udvalg 3die udg. I: Thors færd til Utgardeloke. Balders død. Lokes straf. Egil Skallagrimssøn og Erik blodøxe. Haakon den godes død. Kjartan Olavssøn. Asbjørn Selsbane til pag. 60. Voluspá. Formlæren indøvet.

III. Literaturlæsning efter Pauss og Lassens læsebog IV, 2; desuden „Kongsemnerne“. Som artiumspensum er læst Holbergs „Erasmus Montanus“ og et udvalg af Wergelands og Welhavens digte efter Pauss og Lassens læsebog IV, 2.

Følgende stile er skrevne: 1. Hvorfor bliver store mænd saa sjelden retfærdig bedømt af sin samtid? 2. Hvilke rettigheder og pligter har en borger i et frit land? 3. Er arbeidet en velsignelse eller forbandelse? 4. Kong Sverre. 5. Det romerske erobringsriges verdenshistoriske betydning. 6. Cæsars personlighed og historiske betydning. 7. Hvorledes har menneskene opfyldt sin opgave at gjøre sig jorden underdanig.

8. Aarsagerne til Norges tilbagegang fra begyndelsen af det 14de aarhundrede og udover. 9. Per ardna ad astra. 10. Enhver er sin egen lykkes smed. 10. Hvori adskiller den nyere tid sig fra middelalderen? 12) Sammenligning af fordelene ved at tilhøre en stor eller en liden nation. Desuden som tentamenstile: 13. (juletentamen) Hvorledes kan en langvarig fred medføre baade lykke og fare for et folk? 14. (tentamen i februar) Kristian den 2den).

(Oldnorsk). Af Nygaards udvalg, 3die udg. I: er repeteret Thors færd til utgardeloke. Balders død. Lokes straf, Egil Skallagrimssøn og Erik blodøxe. Haakon den godes død. Kjartan Olafssøn. Asbjørn Selsbane til pag. 60. Voluspá.

Latin.

II. Livius' 21de bog, 22de bog 1—25, 44—57.
Vergils Æneide 1ste bog.
Horats' Oder 1ste bog: 1, 2, 9, 10, 12, 22, 35, 37.
Ugentlig 1 hjemmeoversættelse og 1 extemporaloversættelse.
Weisses antiqviteter. Schreiners grammatik.

III. Horats' Oder II: 1, 2, 3, 6, 7, 13, 17.
Horats' Epistler I: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 19. II: 1 ep.
Tacitus' Tiberius efter Weisses udvalg.
Sammen med II Gkl. Weisses romerske antiqviteter.
Repeteret artiumspensumet.
Ugentlig 1 hjemmeoversættelse og 1 extemporaloversættelse.

Græsk.

II. Læst og repeteret Platons Apologi og Kriton.

Homers Iliade: I, II, III, — v. 383, VI: 1, — 119; 237—312; 369 ud.

Schou Bruuns grammatik, formlæren.

III. Læst og repeteret Sophokles' Antigone. Repeteret Xenophons Anabasis b. II & III c. 1. Platons Apologi og Kriton. Homers Iliade: b. I, II — v. 484, III — v. 383, IV — v. 220, VI, (2224 v.) Oversigt over græsk literaturhistorie efter diktat sammen med II Gkl.

Tysk.

I. Af B. Gundersen: „Tysk for gymnasierne“ læst og repeteret: Lenore, Erlkönig, Der Fischer, Der könig in Thule, Heidenröslein, Der zauberlehrling, Die kraniche des Ibykus, Der graf von Habsburg, Hektors abschied, Kassandra, Der ring des Polykrates, Der gute kamerad, Die wallfahrt nach Kevlaar, Die grenadiere, Wallensteins auftreten, Wallenstein in seiner Erniedrigung, Gustav Adolf, Andreas Hofer. Kursorisk ca. 20 sider af Lex von Gutenhag samt indledning til Hektors abschied. Syntaxen efter Hofgaards grammatik repeteret.

Skriftlige øvelser én time ugentlig.

Engelsk.

I. Af Brekkes og Westerns „Engelske forfattere til brug for gymnasiets 1ste klasse“ følgende stykker: The British Isles, The Fishermans Funeral, Mr. Piskwicks Trial, David Copperfield, The Cruise of the Stormy Petrel, Charles Gordon. Deraf repeteret samtlige nævnte stykker undtagen „The Fishermans Funeral“ og „Charles Gordon“, tilsammen ca. 60 sider. Gjenfortællinger og andre skriftlige øvelser ifølge skoleplanen en time ugentlig paa skolen. De engelske præpositioner gjennemgaaet.

II. Brekkes „Lærebog i engelsk for begyndere“.

III. Udvalgte stykker af Sommerfelts „Nyeste engelske forfattere“. Grammatik efter Brekkes „Lærebog i engelsk for begyndere“.

Fransk.

I. Fra begyndelsen til pag. 80 i Bødtkers og Høsts „Lærebog i fransk for begyndere“. Grammatiken i samme lærebog. Desuden gjennemgaaet øvelsesstykkerne pag. 115—118.

II. Af Knudsens og Wallems „Fransk læsebog for gymnasierne“ læst: La Famille Joyeuse, La Grève des Forgerons, Scènes de la cronique de Charles IX, Louis XIII et Richelieu, Lettres Persanes, Scènes de la Révolution Française. Extempore er læst 18 sider. Knudsens grammatik repeteret.

III. Som i II.

Historie.

I. Oldtidens historie efter Ræders „Lærebog i oldtidens historie for gymnasier“ (forkortede udgave). Gjennemgaaet middelalderens historie til „Lensvæsenet“ paa grundlag af Ræders „Historisk lærebog for middelskolen“.

II. Wallems og Schjøths „Frankrigs historie for gymnasierne“.

III. S. Petersens „Nordens historie“ ved G. Storm.

Repetition af det hele examenspensum (Ræders „Oldtidens historie“, Wallems og Schjøths „Frankriges historie“. Nordens historie (kursorisk).

Geografi.

I. Haffners lærebog i fysisk geografi læst og repeteret.

Naturfag.

I. Kemi efter Johannesens og Nicolaysens lærebog. Hele bogen gjennemgaaet, ledsaget af de tilhørende experimenter.

Af Knudsen og Falch: Det menneskelige legeme, anden del, er 1ste afsnit, ernæringsfysiologien, læst; 2det afsnit kun gjennemlæst paa skolen. Det hele pensum repeteret.

Mathematik.

I. Bonnevie og Bergs arithmetik, fra potenser ud bogen. Ole Johannesens trigonometri fra begyndelsen til § 4. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen.

II. Bonnevie og Bergs arithmetik, fra begyndelsen til ligninger. C. M. Guldbergs stereometri, fra begyndelsen til § 7. En ugentlig time anvendt til opgaveregning, væsentlig efter Petersens opgaver.

III. Ole Johannesens arithmetik, fra ligninger ud bogen. Læren om tals delelighed efter diktat. Hele gymnasiets pensum repeteret. En ugentlig time anvendt til regning af opgaver.

Tegning.

I. Perspektivtegning efter det for gymnasiet udgivne sæt modeller.

VI. b. Fortegnelse

over de lærebøger, som i skoleaaret 1900—1901 har været benyttede ved undervisningen i de forskjellige klasser.

Forberedelsesafdelingens 4de & 5te klasse og Mkl. I—IV.

Religion.

4de forb. Vogts lille bibelhistorie ved dr. A. Chr. Bang.
Luthers lille katekismus ved dr. Odland.

5te — Bruns og Platous bibelhistorie, anden forbedrede udgave.
Luthers lille katekismus ved dr. Odland.

I Mkl. Bruns og Platous bibelhistorie.
Sverdrups forklaring, forkortet udgave.

II „ Bruns og Platous bibelhistorie. Sverdrups forklaring, forkortet udgave.

III „ Samme lærebøger.

IV „ Platous kirkehistorie.

Norsk.

4de forb. Eriksens og Paulsens læsebog, 2den del.

5te „ Eriksens og Paulsens læsebog, 3die del.

I Mkl. Eriksens og Paulsens læsebog, 3die del.
Hofgaards større grammatik.

II „ Pauss og Lassens læsebog i modersmaalet III, 1.
Hofgaard: Norsk grammatik for middelskolen.

III „ Pauss og Lassens læsebog i modersmaalet III, 2.
Hofgaard: Norsk grammatik for middelskolen.

IV „ Pauss & Lassens læsebog i modersmaalet III, 3 samt alle landsmaalsstykker i III, 1 og 2.
Hofgaard: Norsk Grammatik for middelskolen.

Tysk.

I Mkl. Lærebog i tysk for begyndere af D. F. Knudsen og Otto Kristiansen.

II „ P. Voss: Deutsches Lesebuch für die Mittelschule.
Kristiansen: Retroversioner til Voss.
Hofgaard: Kortfattet tysk grammatik.

III	Mkl.	P. Voss: Deutsches Lesebuch.
		Hofgaard: Kortfattet tysk grammatik.
		Kristiansens Retroversioner til Voss' „Deutsches Lesebuch".
IV	„	P. Voss: Deutsches Lesebuch".
		Hofgaard: „Kortfattet tysk grammatik".
		Bjørseth: Frie tyske stile.

Engelsk.

II	Mkl.	Brekke: Engelsk lærebog for begyndere.
III	„	„Ny engelsk læsebog" af K. Brekke.
		Engelsk grammatik for middelskolen af C. Herrestad.
IV	„	Ny engelsk læsebog af K. Brekke.
		Engelsk grammatik for middelskolen af C. Herrestad.

Historie.

4de	forb.	A. E. Erichsen: En liden verdenshistorie. 8de udgave.
5te	„	A. E. Erichsen: En liden verdenshistorie. 8de udgave.
I	Mkl.	Dr. A. Ræder: Lærebog for middelskolen.
II	„	Ræder: Lærebog for middelskolen.
III	„	Dr. A. Ræder: Lærebog i historie for middelskolen.
IV	„	Samme lærebog

Geografi.

4de	forb.	Udtog af geografien ved D. Christensen. 3die udgave
5te	„	Udtog af Geografien ved D. Christensen. 3die udgave
I	Mkl.	Haffner: Geografi for middelskolen.
II	„	Geelmuydens lærebog ved Axel Arstad.
III	„	Samme lærebog.
IV	„	Samme lærebog.

Naturkundskab.

5te	forb.	Ingen lærebog.
I	Mkl.	Sørensens zoologi for middelskolen. 1900.
II	„	Sørensens zoologi for middelskolen 1900.
		O. A. Hoffstad: Planterigets naturhistorie for middelskolen.

III Mkl. Som II samt M. Andresens lærebog i fysik, 1899, ny udgave.
IV „ M. Andresen: Lærebog i fysik, 1899, ny udg,
Utne: Sundhedslære.

Mathematik

4de forb. Nicolaisens regnebog, 1ste del.
5te „ Nicolaisens regnebog, 2den del.
I Mkl. J. Nicolaisen: Regneskole I, 2det hefte.
Praktisk regnebog af Ole Johannesen. 3die hefte 1894.
II „ Praktisk regnebog af Ole Johannesen, 3die hefte. 1894.
Lærebog i aritmetik og algebra for middelskolen, 4de udg.
A. Eliassen: Indledende kursus i plangeometri, 3die udg.
III „ Ole Johannesen: Praktisk regnebog, 3die hefte, 10de oplag.
Ole Johannesen: Lærebog i arithmetik og algebra for middelskolen, 4de udgave.
A. Eliassen: Indledende kursus i plangeometri, 3die udgave.
IV „ Ole Johannesen: Praktisk regnebog, 3die og 4de hefte.
Ole Johannesen: Arithmetik for middelskolen.
A. Eliassen: Plangeometri.
Klingenberg: Veiledning i simpel regnskabsførsel.

Skrivning.

4de forb. Christies skrivebøger.
5te „ Christies skrivebøger.
I Mkl. Hj. Nielsens skrivebøger.

Tegning.

4de forb. Elementar-Freihand-Zeichnen von Heinrich Weishaupt.
5te — Som i 4de forb. samt endel lettere vægplancher.
I & II Mkl. Harald Petersens tegneapparat, 2den og 3die gruppe.
III - IV „ Det for høiere almenskoler normerede sæt klodser samt brugsgjenstande.
I Gkl. Det for klassen bestemte sæt modeller.

Gymnasiet.

Religion.

I Gkl. Bibellære af Klavenæss.
II „ Nissens kirkehistorie.
Nye Testamente, Tischendorfs udgave.
III „ Samme lærebøger.

Norsk.

I Gkl. B. Pauss og H. Lassen: Læsebog i modersmaalet for gymnasium. IV. 1. 1885.
Arne Garborg og Ivar Mortensen: Lesebok for høgre skuler. 2det upplag. Bergen.
Nygaard: Sproget i Norge. 2den udg.
II „ Læsebog i modersmaalet af B. Pauss og H. Lassen. 4de skoletrin. 1ste og 2den afdeling.
III „ Lærebog i modersmaalet af B. Pauss og H. Lassen. 4de skoletrin. 2den afdeling.

Oldnorsk.

II Gkl. Nygaards „Udvalg af den norrøne literatur". 3die udg. I og III. Bergen 1889.
Sammes „Oldnorsk grammatik".
III „ Nygaards „Udvalg af den norrøne literatur". 3die udg. I og III.
Sammes „Oldnorsk grammatik".

Latin.

II Gkl Stereotypudgaven af Vergils 1ste bog. Horats oder. Weisses antikviteter. Schreiners grammatik. Gjør & Johannesens oversættelser.
III „ Stereotypudgaven af Horats oder og epistler etc. Tacitus Tiber, Weisses udvalg.

Græsk.

II Gkl. Stereotypudgaven af Iliaden I—VI.
Do. - Platons Apologi og Kriton.
III „ Sophokles' Antigone. P. Groths udg. Kr.ania 1886.
Schou-Bruuns grammatik Christensens antiquiteter.

Fransk

I Gkl. Lærebog i fransk for begyndere af A. Trampe Bødtker og Sigurd Høst.
II „ Fransk læsebog for gymnasierne af Knudsen og Wallem
Knudsens franske grammatik.
III „ Som i II Gkl.

Engelsk.

I Gkl. Udvalg af engelske forfattere til brug for gymnasiets 1ste Klasse af K. Brekke og Aug. Western. Anmerkninger til samme bog af samme forfattere.
II „ Lærebog i engelsk for begyndere af K. Brekke.
III „ Nyeste forfattere i udvalg ved K. L. Sommerfelt.

Tysk.

I Gkl. B. Gundersen: Tysk for Gymnasierne I & II.

Historie.

I Gkl. Lærebog i oldtidens historie for gymnasier af A. Ræder (sidste forkortede udgave).
II „ Frankrigs historie for gymnasierne af A. Th. Wallem og Hans Schjøth.
III „ Nordens historie af S. Petersen ved G. Storm.
Oldtidens historie af A. Ræder.
Frankrigs historie af A. Th. Wallem og H. Schjøth.

Geografi.

I Gkl. Haffner: Lærebog i fysisk geografi.

Naturkundskab.

I „ Johannesen & Nicolaysen: Lærebog i kemiens begyndelsesgrunde for gymnasiet.
Knudsen & Falch: Det menneskelige legeme, anden del.

Mathematik.

I Gkl. Bonnevie og Berg: Arithmetik og algebra for gymnasierne.
Ole Johannesen: Trigonometri.
Petersens logarithmetabel.

II „ Bonnevie og Berg: Arithmetik og algebra.
Ole Johannesen: Trigonometri.
C. M. Guldberg: Stereometri.
A. Petersen: Opgaver i mathematik for latingymnasiet
Petersens logarithmetabeller.

III „ Ole Johannesens: Arithmetik og algebra for gymnasiet.
Ole Johannesen: Trigonometri.
C. M. Guldberg: Stereometri.
Petersens opgaver.
Petersens logarithmetabeller.

VII. Afgangsexamen.

IV Mkl.'s 30 elever anmeldtes alle som skolens elever til middelskolens afgangsexamen efter lov af $^{27}/_{7}$ 1896. Efternævnte 20 elever bestod prøven: 1. Bjørnebo, Jens. 2. Dannevig, Alf Nicolai. 3. Falck, Ole. 4. Gjesaing, Harald Olaf. 5. Gjessing, Helge Johan. 6. Gregertsen, Johan Marino. 7. Hauge, Gunder. 8. Helliksen, Sverre. 9. Jehring Rentsch, Frithjof Emanuel. 10. Klem, Einar. 11. Larsen, Asbjørn. 12. Løve, Jørgen. 13. Myhre, Hans Bugge. 14. Mørland, Thomas Christian. 15. Mørland, Halvor. 16. Næss, Olaf Magnus. 17. Pedersen, Johannes. 18. Pettersen, Johannes. 19. Simonsen, Martin Kristian. 20. Sørensen, Søren Brynjulf.

Som privatister var anmeldt til samme prøve 24 piger og 1 gut, af hvilke 23 bestod prøven.

Endvidere aflagdes tillægsprøve i tysk af 2 piger og 3 gutter.

Paa grund af sygdomsforfald ved afgangsexamen har en af skolens elever underkastet sig kontinuationsexamen i mathematik $^{25}/_{9}$ d. a. En privatist har at aflægge fornyet prøve i enkelt fag inden udgangen af indeværende skoleaars første halvdel.

Examen artium 1901.

Af III Gkl.'s 8 elever anmeldtes 6 til klassisk examen artium efter gml. ordning og bestod prøven

Videre anmeldtes 3 privatister, som alle bestod prøven.

Navn.	Optaget.	Middelskoleexamen.	Norsk stil.	Lat. overs.	Math. skr.	Religion.	Modersmaal & Oldnorsk.	Latin.	Latin.	Græsk.	Græsk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Math. mdtl.	Hovedkarakter.
1. Evensen, Olaf		1898 Arendal	3	2	1	2	2	1	1	1	1	1	2	1	2	Meg. godt 1,54
2. Hauge, Thomas		1898 Arendal	4	3	5	2	2	2	2	2	2	2	4	1	3	Godt 2,62
3. Høyer, Johannes . . .		1898 Arendal	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	Meg. godt 1,38
4. Midttun, Olaf		1898 (99) Arendal	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Meg. godt 1,23
5. Stockinger, Ferdinand		1898 Arendal	3	4	3	2	3	2	3	2	3	2	3	3	3	Godt 2,77
6. Tønseth, Einar		1898 Arendal	3	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Meg. godt 1,38

VIII. Skolens bibliothek og samlinger.

Lærerbibliothekets tilvæxt i 1900—01, katalogiseret i Arendals off. bibliothek under merket *A* (fraregnet skolebøger).

Grimm, Jac. & Wilh. Deutsches Wörterbuch. X Bd. 5—6. Leipzig 1901.

Thukydides. Historie. Oversat og oplyst ved anmærkninger af *M. Cl. Gertz.* 3die del, 2—3 hefte. Kbh. 1900—01. (Udg. af selsk. til hist. kildeskrifters oversættelse).

Danske krøniker fra Valdemartiden. Oversat af *Jørgen Olrik.* 2—3 h. Kbh. 1900—01 (kpl.)
Udg. af selsk. til hist. kildeskrifters oversættelse).

Bugge, Sophus. Norsk sagafortælling og sagaskrivning i Irland. Første hefte. Kr.a 1901.
(Udgjør 2det hefte af hist. tidsskr. for 1901).

Jønsson. Finnur. Oldnorsk og oldislandsk literaturhistorie II 5. Kbh. 1901.

Pavels, Claus. Dagbøger 1817—1822. Udg. for den norske hist. forening af *Dr. Ludvig Daae.* 2det binds 2det hefte. Kr.a 1900.

Regnskaber og Jordebøger, Norske, fra det 16de aarhundrede. Udg. for det norske historiske kildeskriftfond ved *H. J. Huitfeldt-Kaas,* rigsarchivar. 3die binds 2det hefte. Kr.a 1901.

Rygh, O. Norske gaardnavne. Oplysninger samlede til brug ved matrikelens revision. Efter offentlig foranstaltning udg. med tilføiede forklaringer. III. Hedemarkens amt. IV. Kristians amt, 1ste halvdel. Kr.a 1900.

Blatz, Fr. Neuhochdeutsche Grammatik. II. Karlsruhe 1900.

Jensen, Gustav. Kristenlæren i kort fremstilling. 2det opl. Kr.a 1900.

Sohm, Rudolf. Kirkehistorie i grundrids. Oversat af *J. D. Johnson,* sogneprest. Med forord af *professor Gisle Johnson.* 2det oplag. Kr.a 1900.

Europa. En geografisk fremstilling af vor verdensdels natur og menneskeliv. H. 35—36. Illustr. Kbh. 1900—01.

Hugsley, Thomas H. Lessons in elementary physiology. Enlarged and revised edition. Illustr. London 1900.

Eneyklopädie der mathematischen Wissenschaften mit Einschlusz ihrer Anwendungen. gr. 8⁰. I. 5—6; II. 4; IV. 1 & IV. 2. Leipzig 1900—1901.

Wolkenbeobachtungen in Norwegen 1896—97. Herausgegeben von dem Norwegischen meteorologischen Institut. Bearbeitet von *N. J. Foyen.* 4⁰. Kr.a 1900.

Beekmann, Nathanael. Språkpsykologi och modersmålsundervisning. Lund 1899.

Jørgensen, A. D. Fortællinger af Nordens historie. 2den udg. Illustr. I—II. Kbh. 1900—1901.

Jespersen, O. Sprogundervisning. Kbh. 1901.

Aarbog, Statistisk, for 1900. Kr.a 1900.

Archiv for mathematik og naturvidenskab. XXII. 4 & XIII 1. Kr.a 1900.

— for nordisk filologi. XVII. Lund 1901.

Bulletin météorologique du Nord. Année 1900. Copenhague.

Forhandlinger i Videnskabsselskabet i Chr.a aar 1899. Kr.a 1900.

Skrifter, udg. af do. I—II. Kr.a 1900.

Jahrbuch des norw. meteorologischen Instituts für 1900. Kr.a 1901.

Lovtidende, 1ste og 2den afdeling. Kr. 1900—1901.

Nyt magazin for naturvidenskaberne. Bd. 38, 3—4 & 39, 2—3. Kr.a 1900—01.

Nature. A weekly illustrated journal of science. Vol.s LXIII & LXIV. London 1900—01.

Revue historique. Paraissant tous les deux mois. Tome LXXVI —LXXVIII. Paris 1900—01.

Statistik, Norges officielle. 3die række no. 337. Beretning om skolevæsenets tilstand i kongeriget Norge for aaret 1897. Kr.a 1900.

3die række no. 343. Beretning om fagskoler for aaret 1895—96. Kr.a 1900.

Tidsskrift, geografisk (dansk). XV 7—8 og XVI 1—2. Kbh. 1900—01.

— *historisk* (norsk). Fjerde række, 1ste bind. 2—3 hefte. Kr.a 1900—01.

— *nordisk, for filologi.* Tredie række. IX 3—4 og X 1—2. Kbh. 1900—01.

— *pedagogisk.* 1900, 5—10 og 1901, 1—7. Falun, senere Stockkolm 1900—01.

IX. Skole- og indskrivningspenge. Skolebeneficier.

a *Skolepengene* har for skoleaaret 1899—1900 været:

for 4de forberedelsesklasse	48	kroner	aarlig
- 5te do.	64	—	—
- middelskolens I, II, III og IV	100	—	—
- gymnasiets I—III kl.	160	—	—

For brødre gives saadan moderation, at 2den broder erlægger $^3/_4$, 3die broder $^1/_2$ af det fastsatte skolepengeløb; 4de broder gaar frit. For gratister sker moderation ifølge departementets skrivelse af $^4/_6$ 89 saaledes, at

1. enkelt fripladses fulde beløb trækkes fra det for alle brødre efter sædvanlig moderationsberegning udkommende beløb.
2. har flere brødre friplads, trækkes den høieste plads'es fulde beløb plus den laveres modererede fra det for alle brødre efter sædvanlige moderationsberegning udkommende.

b. *Indskrivningspenge* er bortfaldne.

Efter lov af 27de juli 1896 § 58 skal skolepengene betales forskudsvis for hvert kvartal uden nogen afkortning, om disciplen optages i eller udgaar af skolen i løbet af samme. Om indkrævningen af skolepenge ved Arendals off. skole har overstyret i skrivelse af $^6/_6$ 99 givet følgende bestemmelse: „Ved den 15de i hvert kvartals sidste maaned indleverer kassereren fortegnelse over de endnu ikke betalte skolepenge til rektor, der da efter reglm. for de

høiere almenskoler 1ste afdel. § 39 er forpligtet til at neget eleven adgang til skolens undervisning."

c. Hel friplads er i skoleaaret 1900—1901 tilstaaet 14 elever og *halv friplads* 4 elever i den off. skole til et samlet beløb af kr. 1 704,00.

De for terminerne oktober 1900—marts 1901 og april—september 1901 ledige renteportioner af skolelegatet til understøttelse for unge studerende fra Arendals by har af kirkedepartementet været tildelte en elev i III Gkl.

Skolens kasserer er overlærer *J. O. Salvesen.*

X. Almindelige bemerkninger.

Ved aarsexamen i 1900 blev udskudt norsk mdtl. i I & II Gkl

Tentamen i de skriftlige fag afholdtes for IV Mkl. 15de—20de decbr. 1900 og 27de—30te marts 1901 og for III Gkl. 18de—20de decbr. 1900 og 21de—23de febr. 1901.

Ved middelskolens afgangsexamen i 1901 bestemtes fællescensur i enkelte fag for Arendals off. skole og den Dahlske skole i Grimstad, hvorefter afgaves fra Arendal til Grimstad censorer i norsk og engelsk mundtlig samt fra Grimstad til Arendal censor i engelsk mdtl.

De skriftlige besvarelser, tegninger og prøveskrifter ved middelskolens afgangsexamen bedømtes ved en af kirkedepartementet nedsat fælles censurkomité for de examensberettigede skoler i Arendal, Grimstad, Tvedestrand, Risør og Kragerø.

Fra $^{1}/_{7}$ 1901 er 4de forb.kl. inddragen.

Skolens samlede inventar er værdsat til kr. 10 003,80.

Angaaende skolebygningen kf. aarsberetningen for 1882.

XI. Indberetning

fra skolelægen ved Arendals off. høiere almenskole
for skoleaaret 1900—1901.

Da jeg først efter skoleaarets udgang er ansat som skolelæge, er jeg kun istand til at meddele, hvad der af den tidligere skolelæges protokoller fremgaar om:

Sundhedstilstanden og fraværelser i skoleaaret.

Der er ialt indkommet 604 meldesedler om fraværelser fra skolen og fritagelser for enkelte fag paa grund af sygdom, beskadigelser og andre tilfælde. De opgivne aarsager kan grupperes saaledes:

Forkjølelse og Bronchit	188	tilfælde
Hovedpine	147	—
Tilfælde og skader i benene	46	—
Almindeligt ildebefindende	40	—
Tandpine	35	—
Fordøielsesuordener	32	—
Øienlidelser	23	—
Halsonder	20	—
Tilfælde og skader i armene	14	—
Ørelidelser	11	—
Vandkopper	10	—
Influenza	9	—
Gigtsmerter	6	—
Kusma	2	—
Forskjellige tilfælde	21	—

Da her er medtaget alle sygdomstilfælde, ogsaa de ganske lette og forbigaaende, synes sundhedstilstanden i det hele at have været tilfredsstillende. Nogen epidemi af betydning har ikke forekommet. De fleste fraværelser skyldes forkjølelser, indbefattende alle slags katarrher i luftveiene. Naar dernæst hovedpine saa hyppig er anført som aarsag, kan denne kun delvis tilskrives skolearbeidets anstrengelser; i de aller fleste tilfælde er den vistnok kun et symptom ved andre forbigaaende ildebefindender, lette febertilstande, forkjølelser og fordøielsesuordener.

De hygieniske forholde paa skolen synes i det hele taget gode og eleverne ser gjennemgaaende sunde og kraftige ud. Yderligere bemerkninger om sundhedstilstanden blandt dem i det forløbne skoleaar har jeg, som senere tiltraadt, naturligvis ikke at gjøre, men skal kun meddele følgende:

Skolehygieniske iagttagelser.

Der blev i aarets løb paa skolen foretaget en undersøgelse af samtlige elevers syn og hørsel. Undersøgelsen kunde naturligvis ikke blive fuldstændig, tog kun hensyn til sagens praktiske betydning for skolen, derfor fraregnes ogsaa her alle ubetydelige tilfælde. Blandt de 190 elever fandtes 21 med forskjellige synsfeil (11 %) og 12 med nedsat hørsel (6,3 %). Af disse igjen 4 med betydeligere synssvækkelse og 3 med betydeligere døvhed, som gjør det vanskeligt for dem at følge med i undervisningen eller skolearbeidet.

Egentlig nærsynthed, der udvikles ved meget nærarbeide og saaledes er en ægte skolesvaghed, fandtes kun i 8 tilfælde (4,2 %). Dette usædvanlig ringe antal skyldes antagelig dels de lyse, moderne skolelokaler, dels liden disposition for denne svaghed blandt befolkningen paa disse kanter.

Arendal, oktober 1901.

Edv. Irgens.

XII. Skolens regnskab.

Uddrag af skolens regnskab for 4 kvartaler: 1/4 1900—31/3 1901.

Udgifter:

a.	Lønninger	kr.	43 920,24
b.	Fripladsd	„	1 780,00
c.	Forskjellige udgifter	„	2 153,59

Indtægter:

a.	Skolepenge, netto (ikke iberegnet moderation og fripladse	kr.	14 828,25
b.	Bidrag af kommunen	„	2 550,08
c.	Andre indtægter	„	2 259,68
d.	Tilskud af statskassen	„	25 500,00

Arendals off. skole i oktober 1901.

G. A. Gjessing.

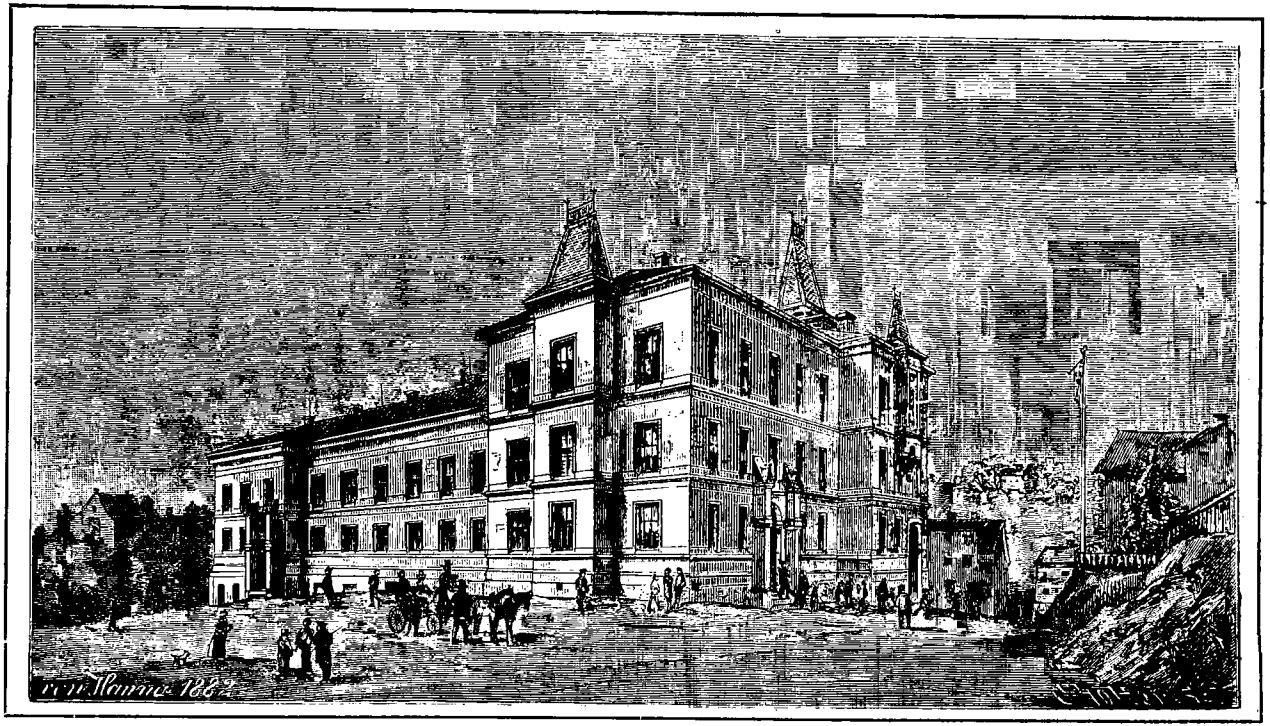

Skolebygningen.